Należność pocztowa uiszczona ryczałtem

Rok I. Nr. 11.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LUBELSKIEGO

Lublin, Listopad 1929 r.

TREŚĆ.

Część urzędowa.

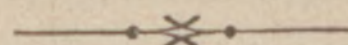
A. (Zarządzenia ogólne).

B. (Szkolnictwo powszechne).

3000 egz.

C. (Szkolnictwo średnie ogólnokształcące i seminarja nauczycielskie).

183. **Część nieurzędowa.**

A. (Zarządzenia ogólne).

169.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 12/VIII 1929 r. Nr. II.-19569/29

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, państw. wyższ. kursu naucz. i państw. pedagogjum w Lublinie

w sprawie wykonania art. 97 ustawy emerytalnej.

Zmieniając intencję okólnika Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 29 października 1928 r. Nr. 218, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego reskryptem z dnia 13 sierpnia 1929 r. Nr. II. 4674/29 wyjaśniło, że wnioski na zaliczenie nauczycielom pracy zawodowej do wysługi emerytalnej na zasadzie art. 97 względnie 98 ustawy emerytalnej należy przedstawiać Ministerstwu W. R. i O. P. dopiero z chwilą, gdy, czy to na skutek decyzji Kuratorjum, czy też podania nauczyciela stanie się aktualną sprawa przeniesienia go w stan spoczynku.

W związku z tem dozna zmiany brzmienie ustępu ostatniego wspomnianego okólnika Kuratorjum z dnia 29.X.1928 r. Nr. 218 w myśl ostatnich wyjaśnień Ministerstwa W. R. i O. P.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

170.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 15/X 1929 r. Nr. I.-23920/29

do P. P. Dyrektorów państw. i pryw. szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów naucz. i Inspektorów Szkolnych

w sprawie organizacji ćwiczeń cielesnych.

Na podstawie dokonanych w ubiegłym roku wizytacyj szkół—stwierdzam, że instrukcja o wykonaniu programu wychowania fizycznego (okólnik Kuratorjum O. S. Lub. Nr. 7 z dnia 18/I. 1928 r.) w znacznej ilości szkół — przedewszystkiem powszechnych, — przeszła zupełnie bez echa.

Zajmowanie na inne lekcje czasu, przeznaczonego na ćwiczenia cielesne, względnie wysyłanie dzieci w tym czasie do domu, było objawem dość często spotykanym.

Zaznaczam, że podobnego stanu rzeczy tolerować nadal nie będę i winnych pociągnę do odpowiedzialności służbowej.

W najgorszych bowiem do prowadzenia ćwiczeń cielesnych warunkach *może i powinna* zaznaczyć się szczera troska nauczycielska o rozwój fizyczny dziatwy szkolnej. Jest to oczywiście tam niemożliwe, gdzie w grę wchodzi brak dobrej woli, obowiązkowości i zrozumienia potrzeb organizmu dziecięcego.

Dbały o zdrowie dziatwy nauczyciel znajdzie zawsze wyjście, chociażby w najcięższej sytuacji.

Bardziej szczegółowe omówienie zagadnień wych. fizycznego na terenie szkół będzie możliwe w czasie bytności instruktora wych. fiz. w danej szkole, względnie, — o ile chodzi o szkoły powszechne, — w czasie konferencyj rejonowych, poświęconych tym sprawom.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

171.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 15/X 1929 r. Nr. II.-26477/29

do P. P. Inspektorów Szkolnych Dyrekcyj państw. szkół średnich ogólnokształcących, Seminarjów nauczyciel. oraz szkół zawodowych

w sprawie współdziałania.

Kształcenie i wychowywanie młodzieży szkolnej będzie tem skuteczniejsze, im ściślejsze i bardziej jednolite będzie współdziałanie nauczycielstwa wszystkich szkół i ich kierownictw, tak w dziedzinie wychowawczej, jak i w kwestjach, dotyczących nauczania.

Szczególnie potrzebną okazuje się taka jednolitość w miejscowościach, gdzie znajdują się szkoły różnego typu. Spostrzeżenia, poczynione w tej mierze, dowodzą, że w niektórych wypadkach szkoły, pozbawione pewnych urządzeń, mogłyby częściowo korzystać z urządzeń innej szkoły w tej samej miejscowości, nadto, że niejednolitość postępowania w kwestjach wychowawczych hamuje zarządzenia szkoły i czyni je co najmniej bezskutecznemi. W tym kierunku brak dotychczas dostatecznego porozumienia między dyrektorami poszczególnych szkół, inspektorami szkolnymi i ogółem nauczycielstwa.

Aby tej potrzebie zaradzić i uprzystępnić osiągnięcia w dziedzinie wychowania i nauczania zamierzonych celów, zarządzam, wzorem innych Kuratorjów szkolnych, między innemi Krakowskiego, aby p.p. dyrektorzy szkół średnich i inspektorzy szkolni w większych ośrodkach szkolnych utworzyli stałą komisję, której zadaniem będzie drogą porozumienia regulować stosunki wszystkich szkół, całego nauczycielstwa i ogółu młodzieży w danej miejscowości.

Niezależnie od kwestyj, które mogą wyłonić się na gruncie miejscowym, uważam za konieczne porozumiewanie się Komisyj w sprawach następujących:

a) współpraca w dziedzinie opieki pozaszkolnej nad młodzieżą (dojazd do szkół, stancje, uczęszczanie na widowiska, zachowanie się w miejscach publicznych),

b) organizowanie współżycia młodzieży różnych zakładów (wspólne obchody i uroczystości zwłaszcza państwowe, międzyszkolne zawody, święta przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, międzyszkolne organizacje młodzieży, kulturalne rozrywki międzyszkolne i t. d.),

c) urządzanie lekcyj pokazowych, na które byliby zapraszani nauczyciele różnych szkół, interesujący się danym przedmiotem, i dyskusja nad niemi,

d) porozumiewanie się w sprawie wzajemnego korzystania z urządzeń szkolnych, pracowni, pomocy naukowych i t. p.

O utworzeniu Komisji i o pracach zamierzonych polecam przesłać odpowiednie sprawozdanie.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

172.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 15/X 1929 r. Nr. I.-26478/29

do Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Panów Inspektorów Szkolnych i Kierowników publ. szkół powszechnych

w sprawie drużyn harcerskich.

Celem dokładnego zorjentowania się w ilości i jakości drużyn harcerskich pracujących na terenie powierzonego mi Okręgu Szkolnego, polecam w nieprzekraczalnym terminie do dnia 20 listopada 1929 r. nadesłać odpowiedzi na niżej wyszczególnione punkty:

I. Szkoła.

1. Miejscowość (adres).
2. Rodzaj szkoły (powszechna, zawodowa, seminarjum, gimnazjum i t.p.)
3. Ilość dzieci w szkole: dziewcząt, chłopców (osobno).
4. Kierownik szkoły (imię i nazwisko).

II. Drużyna harcerska.

1. Rodzaj drużyny (żeńska, męska, mieszana, zuchów).
2. Ilość dzieci w drużynie (dziewcząt, chłopców).
3. Data założenia drużyny.
4. Data zgłoszenia drużyny w Komendzie Chorągwi ZHP.

III. Prowadzący drużynę harcerską.

1. Imię, nazwisko, wiek.
2. Stanowisko w szkole (kierownik, nauczyciel, uczeń i t. p.)

3. Stanowisko w harcerstwie (harcerz, instruktor, przyjaciel).
4. Przygotowanie harcerskie (obozy, kursy, stopień harcerski).

IV. Opiekun drużyny harcerskiej.

1. Imię, nazwisko, wiek.
2. Stanowisko w szkole (kierownik, nauczyciel).
3. Przygotowanie harcerskie.

V. Program pracy drużyny w roku szkolnym 1929/30.

VI. Nazwiska osób z pośród grona nauczycielskiego, wybierających się na kursy harcerskie w roku przyszłym.

VII. Uwagi Dyrekcji (Kierownictwa szkoły).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

B. (Szkolnictwo powszechne).

173.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego
z dnia 14/X 1929 r. Nr. I.-26300/29
do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie zaliczenia do wymiaru uposażenia czasu służby wojskowej.

Na mocy art. 151 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 47, poz. 462) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może zaliczyć do wymiaru uposażenia cały czas służby wojskowej—z wyjątkiem czasu pełnienia obowiązkowej służby wojskowej w szeregach — tym czynnym w chwili wejścia w życie cytowanej na wstępie ustawy nauczycielom, którzy bądź bezpośrednio po służbie wojskowej, bądź najdalej w cztery tygodnie po wystąpieniu z niej objęli stanowiska nauczycielskie, albo którzy nie z własnej winy uzyskali te stanowiska później, lecz podania o nie wnieśli najdalej w ciągu czterech tygodni po wystąpieniu ze służby wojskowej.

Do wniosków Panów Inspektorów Szkolnych o zastosowanie art. 151 należy dołączyć:

a) odpis wykazu stanu służby (arkusza nauczycielskiego) i wykazu kwalifikacyjnego interesowanego nauczyciela;

b) pierwszą jego prośbę po powrocie z wojska o nadanie posady nauczycielskiej;

c) akta w sprawie mianowania go nauczycielem;

d) zaświadczenie władz wojskowych o przebiegu służby wojskowej i

e) zaświadczenie kiedy petent odbył normalną powinność, ewentualnie czy był do niej obowiązany i jak długo trwać ona winna.

Nadmieniam, że książeczki wojskowe, wydawane często na podstawie osobistych zeznań ich właścicieli, nie mogą stanowić podstawy do decydowania o służbie wojskowej.

Obliczenie terminu czterotygodniowego, wymienionego w art. 151 nastąpić winno w myśl art. 36—40 włącznie rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. Ust. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

174.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 14/X 1929 r. Nr. I.-26299/29

do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie zaliczenia służby nauczycielskiej przed przerwą.

Przy przedkładaniu wniosków o zaliczenie nauczycielom publicznych szkół powszechnych na mocy ustępu 4 art. 15 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 47, poz. 462) czasu spędzonego w służbie nauczycielskiej przed przerwą do służby nauczycielskiej zechcą Panowie Inspektorowie Szkolni dołączać:

a) dekret nominacyjny na pierwszą posadę nauczycielską,

b) dekrety przeniesień i dekret zwolnienia z zajmowanego stanowiska,

c) dowód, któryby stwierdził z jakiego powodu przerwa nastąpiła,

d) ponowny dekret nominacyjny na stanowisko nauczyciela,

e) odpis wykazu stanu służby (arkusza nauczycielskiego) i wykazu kwalifikacyjnego z uwzględnieniem reszty pracy petenta przed przerwą.

Natomiast, we wnioskach o wymierzenie uposażenia nowomianowanym nauczycielom, którzy bezpośrednio przed zamianowaniem pracowali w charakterze pracowników kontraktowych, należy naznaczać od i do jakiej daty pracował dany nauczyciel kontraktowo, dołączając równocześnie wszystkie jego dokumenty oraz umowę służbową.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

175.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego
z dnia 14.X 1929 r. Nr. I.-26298/29

do Panów Inspektorów Szkolnych, Kierowników i nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie udzielania zaliczek zwrotnych.

Stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z maja 1928 r. Nr. 8492, wydanego na zasadzie art. 15 ustawy z dnia 9 października 1923 roku o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. Urz. R. P. Nr. 116, poz. 924) bezprocentowe zaliczki na uposażenie mogą być udzielane stałym i tymczasowym nauczycielom publicznych szkół powszechnych, o ile ci nie pozostają w stanie nieczynnym względnie pozasłużbowym, nie są zawieszeni w pełnieniu służby, nie wypowiedziano im stosunku służbowego, lub nie pozostają na urlopie bezpłatnym. Jednakże nauczyciel pozostający na bezpłatnym urlopie, udzielonym dla uzupełnienia studjów, może otrzymać bezprocentową zaliczkę na uposażenie.

Zaliczkę na uposażenie przyznaje się w złotych do wysokości nieprzekraczalnej 3 miesięcznego uposażenia.

Zaliczki mogą być udzielane w zasadzie tylko na pokrycie wydatków, spowodowanych chorobą proszącego, chorobą lub śmiercią tych członków rodziny, do których utrzymania proszący jest prawnie obowiązany, na spłatę długów, powstałych bez winy proszącego, w wypadku utraty niezbędnych ruchomości, na pokrycie wydatków, związanych z zawarciem związku małżeńskiego przez proszącego, jego dzieci ślubnych, uprawnionych i pasierbów, w wypadku powiększenia się rodziny, na koszty odbycia podróży naukowych, ogłoszenia pracy naukowej, jak również na koszty własnego mieszkania. W wyjątkowych wypadkach mogą być przeznaczone zaliczki na cele konsumpcyjne, jednakże zaliczka taka nie może przekraczać miesięcznego uposażenia.

Uwzględnienie prośby o udzielenie zaliczki zależne jest od udowodnienia przez proszącego, że w danym wypadku ma miejsce jedna z wymienionych wyżej okoliczności, a więc przez dołączenie: świadectwa lekarza powiatowego lub urzędowego (świadectwa lekarzy wolnopraktykujących, dentystów i t. p. honorowane nie będą), metryki ślubu, urodzenia dziecka lub śmierci wreszcie dowodów, któreby niezbicie stwierdziły, *że długi powstały bez winy proszącego*.

Należycie udokumentowane podania, uzasadniające konieczność otrzymania zaliczki, winni nauczyciele wnieść w drodze służbowej na ręce Inspektora Szkolnego najdalej do dnia 1 każdego miesiąca. — Zebrane podania przesyłają Panowie Inspektorowie Szkolni w formie zbiorowego wniosku sporządzonego w 2-ch egzemplarzach Kuratorjum do dnia 10-go każdego miesiąca. We wniosku należy podać grupę i szczebel uposażenia proszącego, ilość dodatków ekonomicznych, powód prośby, ocenę pracy petenta oraz proponowaną wysokość zaliczki.

Tylko w wyjątkowo nagłych i ważnych wypadkach mogą Panowie Inspektorowie Szkolni kierować podania nauczycieli o zaliczki do Kuratorjum po wskazanym wyżej terminie.

1 załącznik. Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

INSPEKTOR SZKOLNY **Załącznik do N-ru I.-26298/29.**

w . . . . . .

dnia . . . . . . 192 . .

Nr. ______

WNIOSEK

w sprawie udzielenia bezprocentowych zaliczek zwrotnych nauczycielstwu publicznych szkół powszechnych powiatu . . . . .

Nr. porządk.	Nazwisko i imię	Stanowisko i siedziba służbowa miejscowość gmina	Grupa i szczebel uposażenia	Ilość dodatków ekonomicznych	Czy żona (mąż) pobiera uposażenie ze skarbu Państwa	Powód prośby	Ocena pracy petenta	Proponowana wysokość zaliczki	Decyzja Kuratorjum	Uwagi

Inspektor Szkolny

176.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 8.X 1929 r. Nr. I.-25720/29

do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie podziału rejonów wizytacyjnych.

Podaję do wiadomości Panów, że do chwili odwołania podzieliłem szkolnictwo powszechne Okręgu Szkolnego Lubelskiego na dwa rejony wizytacyjne, z których jeden, obejmujący powiaty: 1) Garwolin, 2) Janów

Lubelski, 3) Lubartów, 4) Lublin, 5) Łuków, 6) Puławy, 7) Radzyń, 8) Sokołów i 9) Węgrów powierzyłem panu Naczelnikowi Stanisławowi *Bugajskiemu;* drugi, obejmujący powiaty: 1) Biała Podlaska, 2) Biłgoraj, 3) Chełm, 4) Hrubieszów, 5) Konstantynów, 6) Krasnystaw, 7) Siedlce, 8) Tomaszów, 9) Włodawa, 10) Zamość — P. Wizytatorowi Szkół Janinie *Komornickiej.*

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

177.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 14.X 1929 r. Nr. I.-25396/29

do Panów Inspektorów Szkolnych, Kierownictw i Nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie frekwencji w szkołach powszechnych.

Niedostateczna ilość przyznanych etatów nauczycielskich wobec zbytniego przeciążenia niektórych szkół i klas wymaga, by wszędzie etaty były należycie wyzyskane przez normalną frekwencję dzieci, zapisanych do szkół. Do tej należytej frekwencji przyczynić się winni przedewszystkiem kierownicy i nauczycielstwo publicznych szkół powszechnych, którzy, znając teren, przy dobrej woli zawsze znajdują środki i sposoby, by młodzież w całości skupić w szkole i pracować nad nią naukowo i wychowawczo.

Tymczasem, jak mi wiadomo z wielu ośrodków, frekwencja podczas ubiegłego roku szkolnego była bardzo nikła i to zazwyczaj bez uzasadnionej przyczyny, a co gorsze, widziałem, że w wielu punktach szkolnych stan ten nie uległ wyraźnej poprawie i w bieżącym roku szkolnym.

W ten sposób jedni nauczyciele są zbyt przeciążeni wielką ilością dzieci, inni przeciwnie mają w klasie podczas nauki zaledwie kilkoro lub kilkanaścioro dzieci. *Stan ten jest bezwzględnie niedopuszczalny* i dlatego zechcą Panowie Inspektorowie uczynić za to odpowiedzialnymi Kierowników szkół, którzy po wyczerpaniu wszelkich środków zapobiegawczych przeciw nieznacznej frekwencji dzieci winni są *bezzwłocznie* zawiadomić o tem Pana Inspektora w celu powzięcia sposobów zaradczych albo uzyskania w poszczególnych wyjątkowych wypadkach zezwolenia na nauczanie przy zmniejszonej liczbie dzieci, albo też spowodowanie zarządzenia przeniesienia niewyzyskanego etatu nauczycielskiego do szkoły o znacznem przeciążeniu nauczycielstwa liczbą dzieci.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

178.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego
z dnia 15.X 1929 r. Nr. 26479/29

do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie dodatku na mieszkanie.

W związku z tutejszym okólnikiem z dnia 20 lipca 1929 r. Nr. O.-17023/29 (Dziennik Urzędowy Kuratorjum O. S. Lubelskiego Nr. 9, poz. 151) oraz na skutek licznych zapytań, wyjaśniam, że okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 17 listopada 1924 r. Nr. 15176/I w sprawie dodatku za mieszkanie dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 3 (145) poz. 35), jak również okólniki Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego z dnia 2 grudnia 1924 r. Nr. 282 i z dnia 9 września 1925 r. Nr. 200 nie straciły mocy obowiązującej.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

C. (Szkolnictwo średnie ogólnokształcące i seminarja nauczycielskie).

179.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 17 sierpnia 1929 r.

w sprawie dopuszczenia w okresie przejściowym do egzaminu na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich kandydatów, nie posiadających odbytego studjum pedagogicznego lub odbytej 2-letniej praktyki przedegzaminowej.

Uchylając postanowienia okólnika z dnia 20 listopada 1926 r. w sprawie niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 16, poz. 212) i okólnika z dnia 5 lipca 1927 r. w sprawie dopuszczenia do egzaminów na nauczycieli szkół średnich (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 10, poz. 164), zarządzam co następuje:

§ 1. W okresie do końca czerwca 1931 r. do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich, przewidzianego rozporządzeniem z dnia 9 października 1924 r. (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 18 poz. 185), kuratorzy Okręgów Szkolnych mogą dopuszczać kandydatów, którzy, posiadając określone osobnemi przepisami warunki (obywatelstwo polskie, nieskazitelność pod względem moralnym, zdatność fizyczną do zawodu nauczycielskiego, dowód usprawnienia sportowego lub dowód praktycznej umiejętności prowadzenia zabaw i gier i stopień magistra filozofji lub inny

stopień (świadectwo) uznany za równoważny), mają nadto—odbytą w dowolnym czasie — co najmniej 3-letnią pracę nauczycielką, w wymiarze przynajmniej 8 godzin tygodniowo, uznaną przez kuratora właściwego Okręgu Szkolnego co najmniej za zadowalającą.

§ 2. W okresie do końca czerwca 1931 r. do egzaminu pedagogicznego na nauczyciela szkół średnich, przewidzianego rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 1923 r. (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 68), Komisje Egzaminacyjne mogą dopuszczać także kandydatów, którzy posiadając określone osobnemi przepisami warunki (obywatelstwo polskie, nieskazitelność pod względem moralnym, tymczasowe zaświadczenie z egzaminu naukowego), mają nadto — odbytą w dowolnym czasie — co najmniej 3 letnią pracę nauczycielską, w wymiarze przynajmniej 8 godzin tygodniowo, uznaną przez kuratora właściwego Okręgu Szkolnego co najmniej za zadowalającą.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 25 sierpnia 1929 r.

Warszawa, dn. 17 sierpnia 1929 r. (Nr. II-20121/29).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) Wł. Żłobicki,
Dyrektor Departamentu.

180.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego.

z dn. 16/IX 1929 r. Nr. II.-18298/29

do Dyrekcyj państw. szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu

w sprawie organizacji prac instruktorskich w szkołach średnich ogólnokształcących w roku szkolnym 1929/30.

Celem przyjścia z pomocą państwowym szkołom średnim ogólnokształcącym w usiłowaniach, zmierzających do podniesienia poziomu pracy, Ministerstwo przystąpiło do organizowania pomocy instruktorskiej w zakresie przedmiotów, objętych programami nauki w szkołach średnich ogólnokształcących.

Instruktorom między innemi pracami w Ministerstwie powierzono:

a) zwiedzanie szkół średnich ogólnokształcących, celem poznania poziomu nauczania poszczególnych przedmiotów oraz warunków, w jakich odbywa się nauka i zdobycia w ten sposób odpowiedniego materjału do opracowania szczegółowych instrukcyj;

b) udzielanie porad, dotyczących metod nauczania, organizacji pracowni, kompletowania i sposobów użytkowania pomocy naukowych i t. p., ustnie, (w czasie wizytacji szkoły, w czasie pobytu nauczyciela lub dyrektora w Warszawie) lub piśmiennie;

c) prowadzenie w zakładzie, w którym pracują, lekcyj pokazowych dla nauczycieli i dyrektorów.

Instruktorzy występować będą jedynie w charakterze fachowych doradców, starających się przyjść z pomocą dyrekcjom oraz nauczycielom szkół średnich ogólnokształcących przez dawanie im niezbędnych instrukcyj i rad, *w żadnym zaś wypadku zleceń wydawać nie będą*.

We wszelkich sprawach, w których opinja lub pomoc instruktora staje się pożądaną pp. dyrektorzy i nauczyciele winni porozumiewać się z odpowiednimi instruktorami ustnie lub piśmiennie, drogą korespondencji, kierowanej półurzędowo do Wydziału Szkół Średnich Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Warszawie, Bagatela 12, z napisem na kopercie „dla istruktora (wymienić przedmiot)”

Korespondencję, dotyczącą spraw związanych z nauczaniem robót ręcznych, należy kierować do Państwowego Instytutu Robót Ręcznych w Warszawie, Górczewska 8.

Nauczyciele i dyrektorzy, przybywający z prowincji, o ile chcą być obecni na lekcjach pokazowych lub też uzyskać potrzebne informacje, muszą uprzednio porozumieć się z odnośnym instruktorem w sprawie godziny i miejsca spotkania.

Prace instruktorskie w roku szkolnym 1929/30 Ministerstwo powierzyło pp.: Dr. Władysławowi *Szyszkowskiemu* — w zakresie języka polskiego, Stanisławowi *Selidze* — w zakresie języka łacińskiego, Wandzie *Deritzowej* — w zakresie języków obcych nowożytnych, Dr. Halinie *Mrozowskiej* — w zakresie historji, Gustawowi *Wuttkemu* — w zakresie geografji, Bronisławowi *Bieleckiemu* — w zakresie matematyki, Dr. Belesławowi *Gaweckiemu* — w zakresie fizyki, Edwardowi *Gęborkowi* — w zakresie biologji, Władysławowi *Przanowskiemu*, a w jego zastępstwie Antoniemu *Wójtowowi* — w zakresie robót ręcznych.

Z p. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) Jan Firewicz
Wizytator Szkolny

181.

RUCH SŁUŻBOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego.

Kurator Okręgu Szkolnego Lubelskiego powierzył:

1) *Feliksowi Popławskiemu*, naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 15 w Lublinie, czynności referenta w dziale Oświaty Pozaszkolnej w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego, na czas od 1 lipca do 31 grudnia 1929 r. (Nr. O. 23159/29 z dn. 19 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego zwolnił na własną prośbę z dniem 31 sierpnia 1929 roku:

1) *Józefa Kosiora*, prowizorycznego urzędnika Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego w VIII st. sł. (Nr. I. 21438/29 z dnia 11 października 1929 r.).

Szkolnictwo średnie:

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 października 1929 r.

1) *Zygmunta Szymczakowskiego*, naucz. publ. szkoły powsz. w Chełmie, nauczycielem tymczasowym gimnazjum im. St. Czarnieckiego w Chełmie. (Nr. II. 24720/29 z dnia 2 października 1929 r.).

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamianowało w drodze konkursu z dniem 15 października 1929 roku:

1) *Dr. Marję Chrzanowską*, naucz. gimn. państw. im. Kr. Jadwigi w Siedlcach, na stanowisko przełożonej gimn. państw. im. M. Konopnickiej w Zamościu, dekretem z dnia 5 października 1929 r. (Nr. II. 25577/29).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł w stan spoczynku z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Kazimierza Tułodzieckiego*, pozostającego w stanie nieczynnym dyrektora gimnazjum państwowego im. St. Staszica w Lublinie. (Nr. II. 14135/29 z dnia 22 czerwca 1929 roku).

Inspektorowie Szkolni.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mianowało z dniem 16 wrześnie 1929 roku:

1) *Stanisława Gumułę*, naucz. 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 11 w Lublinie, prowizorycznym zastępcą Inspektora Szkolnego w Siedlcach, dekretem z dnia 16 września 1929 r. Nr. II. 23709/29.

Kurator Okręgu Szkolnego zwolnił z dniem 15 października 1929 roku:

1) *Jana Nowaka*, prowizorycznego Inspektora szkolnego w Siedlcach. (Nr. I. 22999/29 z dnia 7 października 1929 r.).

Szkolnictwo powszechne.

Kurator Okręgu Szkolnego powołał do służby czynnej ze stanu pozasłużbowego z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Janinę Szydłowską*, pozostającą w stanie pozasłużbowym, nauczycielkę publ. szkoły powsz. w Mołożewie, pow. sokołowskiego, na stanowisko naucz. 4-kl. publ. szk. powsz. w Skrzeszewie, gm. Repki, pow. sokołowskiego. (Nr. I. 21336/29 z dnia 16 września 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę w stan pozasłużbowy z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Krystynę Łuckiewiczową*, naucz. 4-kl. publ. szk. powsz. w Trąbkach, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 21969/29 z dnia 24 września 1929 r.).

2) *Klementynę Szczepańską*, naucz. 5-kl. publ. szk. powsz. w Sworach, pow. bialskiego. (Nr. I. 21977/29 z dnia 24 września 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł w drodze konkursu z dniem 1 września 1929 r.

1) *Piotra Margrafa*, kierownika 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Łaszczowie, pow. tomaszowskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wólce, pow. lubelskiego. (Nr. I. 15914/29 z dnia 21 września 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przyjął do wiadomości rezygnację z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Marjana Hudeczka*, ze stanowiska p. o. kierownika 7-kl. publ. szkoły powsz. w Parczewie, anulując równocześnie dekret z dnia 22 sierpnia 1929 r. Nr. I. 18619/29. (Nr. I. 23822/29 z dnia 30 września 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z powodu zmiany organizacji szkoły z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Karolinę Jagoszewską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Pobereżanach, gm. Dziekanów, powiatu hrubieszowskiego, na równorzędne stanowisko do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Trościance, gm. Grabowiec, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 21074/29 z dnia 13 września 1929 r.).

2) *Eugenję Küchnównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

3) *Stanisława Jaskierskiego,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powszechnej żeńskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

4) *Józefa Juścińskiego,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.(.

5) *Stefanję Śliwową,* nauczyc. 7-klasowej publicznej szkoły powsz. w Izbicy, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

6) *Hadesę Raichensztajnównę,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Izbicy, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

7) *Jana Śliwę,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Izbicy, pow. krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Tarnogorze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 12430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

8) *Marję Ziembolewską,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

9) *Stefanję Piwońską,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

10) *Józefę Rysakównę,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

11) *Michała Kowalczyka,* naucz. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Izbicy powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

12) *Józefę Kowalczykową,* naucz. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Izbicy, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

13) *Jana Kamińskiego,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

14) *Stefanję Wiszniewską,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

15) *Romualda Piwońskiego,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Izbicy, powiatu krasnostawskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 26 września 1929 r.).

16) *Franciszka Twardonia,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tarnogórze, powiatu krasnostawskiego na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powszechnej żeńskiej w Tarnogórze, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 19430/29 z dnia 25 września 1929 r.).

17) *Anastazję Kmentową,* nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22651/29 z dnia 30 września 1929 r.).

18) *Stanisława Kmenta,* nauczyc. 7 klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żeechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ.

szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22655/29 z dnia 30 września 1929 r.).

19) *Włodzimierza Kopanickiego*, nauczyc. 7 klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 146 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22656/29 z dnia 30 września 1929 r.).

20) *Stanisławę Biernacką*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. Nr. I. 22657/29 z dnia 30 września 1929 r.).

21) *Stanisława Skolimowskiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22654/29 z dnia 30 września 1929 r.).

22) *Stanisława Kawkę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. 22658/29 z dnia września 1929 r.).

23) *Henryka Chuszla*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żeechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. I. 22638/29 z dnia 30 września 1929 r.).

24) *Zofję Adamczewską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. I. 22645/29 z dnia 30 września 1929 r.).

25) *Genowefę Jarząbkównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. I. 22640/29 z dnia 30 września 1929 r.),

26) *Samuela Kleina*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publicznej szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. I. 22653/29 z dnia 30 września 1929 r.).

27) *Marję Szarową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publicznej szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr I. 22637/29 z dnia 30 września 1929 r.).

28) *Alojzego Szarego*, nauczycz. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publicznej szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. I. 22639/29 z dnia 30 września 1929 r.).

29) *Marję Łysakowską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22643/29 z dnia 30 września 1929 r.).

30) *Marję Sigall*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Zelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. I. 22642/29 z dnia 30 września 1929 r.).

31) *Wandę Orłowską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. rozwojowej męskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22652/29 z dnia 30 września 1929 r.).

32) *Mirosławę Bodnarukównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły posz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22644/29 z dnia 30 września 1929 r.).

33) *Ludwika Szałajkę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 146 w Żele-

chowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 22639/29 z dnia 30 września 1929 r.).

34) *Władysławę Szałajkową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 147 w Żelechowie, powiatu garwolińskiego, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Żelechowie, powiatu garwolińskiego. (Nr. I. 2264/29 z dnia 30 września 1929 r.).

35) *Henryka Sadaja*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Jakubowicach Murowanych, gm. Wólka, powiatu lubelskiego, na równorzędne stanowisko do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Stasinie, gm. Konopnica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 21432/29 z dnia 3 września 1929 r.).

36) *Tamirę Fallek Fałłek*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 23 w Lublinie, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 4 w Lublinie. (Nr. I. 21434/29 z dnia 3 września 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Zofję Kuberczykową*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Żeliszewie, pow. siedleckiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Bejdach, gm. Stok-Ruski, pow. siedleckiego. (Nr. I. 21053/29 z dnia 9 września 1929 r.

2) *Elżbietę Kudlińską*, naucz. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Maryninie, gm. Siedliszcze, pow. chełmskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Ochoży, gm. Staw, pow. chełmskiego. (Nr. I. 21164/29 z dnia 9 września 1929 r.).

3) *Czesława Kudlińskiego*, nauczyc 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Maryninie, gm. Siedliszcze, pow. chełmskiego, do 2-klasowej publ szkoły powsz. w Ochoży, gm. Staw, pow. chełmskiego. (Nr. I. 21165/29 z dnia 9 września 1929 r.).

4) *Władysławę Zawiślakównę*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Hordzieżcach, gm. Gułów, pow. łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Hucie Radoryż, gm. Radoryż, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21994/29 z dnia 10 września 1929 r.).

5) *Władysława Dyrka*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. we Włodawie, pow. włodawskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 we Włodawie, pow. włodawskiego. (Nr. I. 21155/29 z dnia 10 września 1929 r.).

6) *Teklę Jurzykową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Parczewie, pow. włodawskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz Nr. 1 w Parczewie, pow. włodawskiego. (Nr. I. 21158/29 z dnia 10 września 1929 r.).

7) *Abrahama Rozena*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. we Włodawie, powiatu włodawskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Ostrowie, gm. Ostrów, pow. włodawskiego. (Nr. I. 21340/29 z dnia 10 września 1929 r.).

8) *Jana Kazimierza Jurzyka*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Parczewie, powiatu włodawskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Parczewie pow. włodawskiego. (Nr. I. 21337/29 z dnia 10 września 1929 r.).

9) *Helenę Bielczykównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. we Włodawie, powiatu włodawskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 we Włodawie, pow. włodawskiego. (Nr. I. 21157/29 z dnia 10 września 1929 r.).

10) *Eleonorę Małaszyńską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. we Włodawie, powiatu włodawskiego do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Opolu, powiatu włodawskiego. (Nr. I. 21978/29 z dnia 10 września 1929 r.).

11) *Kazimierza Wojciechowskiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powszechnej w Mordach, powiatu siedleckiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Golicach, gm. Stara Wieś, pow. siedleckiego. (Nr. I. 21577/29 z dnia 10 września 1929 r.).

12) *Stanisławę Szylerównę*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Czepielnie, gm. Stok Ruski, powiatu siedleckiego do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Mordach, pow. siedleckiego. (Nr. I. 21576/29 z dnia 10 września 1929 r.).

13) *Kazimierza Żankowskiego*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. we Włodawie, pow. włodawskiego, do 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 1 we Włodawie, pow. włodawskiego. (Nr. I. 21156/29 z dnia 10 września 1929 r.).

14) *Stanisławę Sawicką*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. we Wnętrznem, gm. Mysłów, pow. łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Wandowie, gm. Mysłów, pow. łukowskiego. (Nr. I. 22169/29 z dnia 11 września 1929 r.).

15) *Marję Brzozowską*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Wandowie, gm. Mysłów, powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. we Wnętrznem, gm. Mysłów, powiatu łukowskiego. (Nr. I. 22285/29 z dnia 11 września 1929 r.).

16) *Janinę Kurkową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Stanisławce, gm. Miączyn, pow. hrubieszowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Majdanie Tuczempskim, gm. Grabowiec, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 17194/29 z dnia 13 września 1929 r.).

17) *Józefa Topornickiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Grabowcu, powiatu hrubieszowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Hrubieszowie. (Nr. I. 19999/29 z dnia 13 września 1929 r.).

18) *Jana Tokarczuka*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Uchaniach pow. hrubieszowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Siedliszczu, gm. Białopole, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 19996/29 z dnia 13 września 1929 r.).

19) *Marję Tokarczukową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Uchaniach, pow. hrubieszowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Siedliszczu, gm. Białopole, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 19998/29 z dnia 13 września 1929 r.).

20) *Marję Karczewską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Mełelinie, gm. Mieniany, pow. hrubieszowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Gozdowie. gm. Werbkowice, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 18336/29 z dnia 13 września 1929 r.),

21) *Efroima Altmana*, nauczyc. 7-klasowej publ szkoły powsz. w Kosowie, pow. sokołowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 7 w Siedlcach. (Nr. I. 21739/29 z dnia 13 września 1929 r.).

22) *Anielę Szenaor*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Dołhobyczowie, pow. hrubieszowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Pawłowicach, gm. Dołhobyczów, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 19902/29 z dnia 13 września 1929 r.).

23) *Bronisławę Śniegową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Modryniu, gm. Mircze, pow. hrubieszowskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Wiszniowie, gm. Mircze, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 19364/29 z dnia 13 września 1929 r.).

24) *Stanisławę Łyszczarzową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Zamościu do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Hrubieszowie. (Nr. I. 19903/29 z dnia 13 września 1929 r.).

25) *Adama Kołodzieja*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Szaniawach, gm. Gołąbki, powiatu łukowskiego do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Okrzejskiej, gm. Gułów, pow. łukowskiego. (Nr. I. 22752/29 z dnia 14 września 1929 r.).

26) *Janinę Klimaszewską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Dubience, pow. hrubieszowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Rogatce, gm. Białopole, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 19275/29 z dnia 14 września 1929 r.).

27) *Janinę Nowicką*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Rogatce, gm. Białopole, pow. hrubieszowskiego, do 7-klasowej publ szkoły powsz. w Dubience, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I, 19274 22 z dnia 14 września 1929 r.).

28) *Wojciecha Posadzkiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Starosielcach, powiatu białostockiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Stajnem, gm. Rejowiec, pow. chełmskiego. (Nr. I. 18292/29 z dnia 14 września 1929 r.).

29) *Mieczysława Stysia*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Kolonji Suchowola, gm. Suchowola, pow. zamojskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Bodaczewie, gm. Sułów, pow. zamojskiego. (Nr. I. 22903/29 z dnia 16 września 1929 r.).

30) *Michalinę Małaczyńską*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Mirczu, powiatu hrubieszowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Miączynie, pow. hrubieszowskiego. (Nr. I. 18262/29 z dnia 16 września 1929 r.).

31) *Wiktorję Głuszykową*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkołz powsz. w Turkowicach, gm. Miętkie, pow. hrubieszowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Wólce Białeckiej, gm. Jaszczów, pow. lubelskiego. (Nr. I. 23247/29 z dnia 18 września 1929 r.).

32) *Józefa Jarczyńskiego*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Bronisławce, gm. Kurów, powiatu puławskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Łusobykach, gm. Łysobyki, pow. łukowskiego. (Nr. I. 18552/29 z dnia 19 września 1929 r.).

33) *Marję Dylewską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Niemcach, powiatu lubartowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Majdanie Krasienińskim, gm. Samoklęski, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 21921/29 z dnia 20 września 1929 r.).

34) *Wacława Srpa*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Żółkiewce, pow. krasnostawskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Wielkopolu, gm. Gorzków, pow. krasnostawskiego. (Nr. I. 21489/29 z dnia 21 września 1929 r.).

35) *Andrzeja Torlę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Michowie, powiatu lubartowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Stanisławowie-Dyżym, gm. Rudno, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 21922/29 z dnia 21 września 1929 r.).

36) *Felicję Kłosińską*, nauczyc. 2-klasowej publicznej szkoły powsz. w Świdrze, gm. Mysłów, powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ szkoły powsz. w Kamionce, gm. Mysłów, pow. łukowskiego. (Nr. I. 23205/29 z dnia 21 września 1929 r.).

37) *Franciszka Kaczmarskiego*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Sieńciaszce, gm. Łuków, powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Gołaszynie, gm. Łuków, pow. łukowskiego. (Nr. I. 23020/29 z dnia 21 września 1929 r.).

38) *Rozalję Puziową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Gołaszynie, gm. Łuków, powiatu łukowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Łukowie. (Nr. I. 23012/29 z dnia 21 września 1929 r.).

39) *Juljana Borka*, nauczyc. 3-klasowej publicznej szkoły powsz. w Katarzynie, gm. Michów, powiatu lubartowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Mejżnerzynie, gm. Michów, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 21933/29 z dnia 21 września 1929 r.). Dekret z dnia 2.IX.1929 r. Nr. I. 21022/29 anulowano.

40) *Marję Szewczykównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Januszówce, gm. Spiczyn, powiatu lubartowskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Nasutowie, gm. Niemce, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 21923/29 z dnia 23 września 1929 r.). Dekret z dn. 3.IX.1929 r. Nr. I. 21020/29 anulowano.

41) *Mikołaja Dawydowicza*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Antoninie Nowym, gm. Firlej, powiatu lubartowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Rozpłuciu, gm. Ludwin, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 21926/29 z dnia 23 września 1929 r.).

42) *Władysława Mellera*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Michowie, powiatu lubartowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz w Rudnie, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 23186/29 z dnia 24 września 1929 r.).

43) *Wacława Mączyńskiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Łomazach, powiatu bialskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Sworach, pow. bialskiego. (Nr. I. 21974/29 z dnia 24 września 1929 r.).

44) *Helenę Szostkową*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Okninach, gm. Zbuczyn, powiatu siedleckiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Radomyślu, gm. Zbuczyn, pow. siedleckiego (Nr. I. 22615/19 z dnia 24 września 1929 r.).

45) *Bogusława Mierkę*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Burcu, gm. Wojcieszków, powiatu łukowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Hermanowie, gm. Wojcieszków, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21762/29 z dnia 25 września 1929 r.).

46) *Władysława Kyzioła*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Podlodówce, gm. Łysobyki, powiatu łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Niedźwiedziu, gm. Łysobyki, pow. łukowskiego. (Nr. I. 23537/29 z dnia 25 września 1929 r.).

47) *Stanisława Pawlina*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Tuchowiczu, powiatu łukowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Hucie Dąbrowej, gm. Jarczew, pow. łukowskiego. (Nr. I. 19466/29 z dnia 25 września 1929 r.).

48) *Wincentego Kaczmarskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Hermanowie, gm. Wojcieszków, powiatu łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Burzeckiej, gminy Wojcieszków, powiatu łukowskiego. (Nr. I. 21992/29 z dnia 25 września 1929 r.)

49) *Janinę Piotrowską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Ferdynandowie, gm. Łysobyki, powiatu łukowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Burcu, gm. Wojcieszkow, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21763/29 z dnia 25 września 1929 r.).

50) *Władysława Rechta*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły w Jedlance, gm. Tuchowicz, powiatu łukowskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Wólce Konopnej, gm. Tuchowicz, pow. łukowskiego. (Nr. I. 22172/29 z dnia 26 września 1929 r.).

51) *Bolesława Majchra*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Żurawcu, gm. Gułów, pow. łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Ferdynandowie, gm. Łysobyki. pow. łukowskiego. (Nr. I. 21988/29 z dnia 26 września 1929 r.(.

52) *Edwarda Lutego*, nauczyc. 2-klasowej publicznej szkoły powsz. w Izyskach,

gm. Tuchowicz, powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Toczyskach, gm. Prawda, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21764/29 z dnia 26 września 1929 r.).

53) *Ludwikę Bisanzównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wojciechowie, powiatu lubelskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Bełżycach, pow. lubelskiego. (Nr. I. 21806/29 z dnia 27 września 1929 r.).

54) *Karola Babla*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Zamchu, gminy Babice, powiatu biłgorajskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Luchowie Górnym, gminy Wola Różaniecka, powiatu biłgorajskiego. (Nr. I. 21505/29 z dnia 30 września 1929 r.).

55) *Józefa Czerwieńca*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Luchowie Górnym, gm. Wola Różaniecka, powiatu biłgorajskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powszechnej w Zamchu, gminy Babice, powiatu biłgorajskiego. (Nr. I. 21506/29 z dnia 30 września 1929 r.).

56) *Zofję Drapalską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Chodlu, powiatu lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Strzeszkowicach, gm. Niedrzwica, powiatu lubelskiego. (Nr. I. 19598/29 z dnia 3 września 1929 r).

57) *Henrykę Piechurową*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Wilczopolu, gm. Zemborzyce, powiatu lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Krężnicy Jarej, gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 19595/29 z dnia 3 września 1929 r.).

58) *Romana Wiszniewskiego*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. we Wzgórzu, gm. Bełżyce, powiatu lubelskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powszechnej, w Rudniku, gm. Wólka, pow. lubelskiego. (Nr. I. 19597/29 z dnia 3 września 1929 r.).

59) *Józefa Sokołowskiego*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Marjance, gm. Niedrzwica, powiatu lubelskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Pawłówce, gm. Piotrowice, pow. lubelskiego. (Nr. I. 19596/29 z dnia 3 września 1929 r.).

60) *Anielę Inglotównę*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Bystrzycy, gm. Piotrowice, powiatu lubelskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Krzeszowicach Dolnych, gm. Piotrowice, pow. lubelskiego. (Nr. I. 19611/29 z dnia 3 września 1929 roku).

61) *Wilhelma Piechurę*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Wilczopolu, gm. Zemborzyce, powiatu lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Krężnicy Jarej, gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 19594/29 z dnia 3 września 1929 r.).

62) *Marję Różycką*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Strzyżewicach, gm. Piotrowice, powiatu lubelskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Bystrzycy, gm. Piotrowice, pow. lubelskiego. (Nr. I. 19609/29 z dnia 3 września 1929 r.)

63) *Władysława Różyckiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Strzyżewicach, gm. Piotrowice, powiatu lubelskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Bystrzycy, gm. Piotrowice, powiatu lubelskiego. (Nr. I. 16909/29 z dnia 3 września 1929 roku).

64) *Michała Srokę*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Wierzchowiskach Górnych, gm. Bełżyce, powiatu lubelskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powszechnej w Chodlu, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20862/29 z dnia 3 września 1929 r.).

65) *Michalinę Srokową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Wierzchowicach Górnych, gm. Bełżyce, powiatu lubelskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Chodlu, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20862/29 z dnia 3 września 1929 r.).

66) *Helenę Jackowską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Niemcach, powiatu lubartowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 22 w Lublinie. (Nr. I. 21437/29 z dnia 3 września 1929 r.).

67) *Władysławę Makarową*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Niedrzwicy Dużej, powiatu lubelskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz w Wilczopolu, gminy Zemborzyce, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20860/29 z dnia 3 września 1929 r.).

68) *Bolesława Perczyńskiego*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Chmielu, gm. Piotrków, powiatu lubelskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Żukowie, gm. Krzczonów, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20864/29 z dnia 3 września 1929 r.).

69) *Józefa Pawlika*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Łukowie, gminy Krzczonów, powiatu lubelskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Niedrzwicy Dużej. gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20865/29 z dnia 3 września 1929 r.).

70) *Albinę Żabską*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Niedrzwicy Dużej

gm. Niedrzwica, powiatu lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Wierzchowiskach Górnych, gm. Bełżyce, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20861/29 z dnia 3 września 1929 roku).

71) *Aleksandrę Hrycynównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Milejowie, gm. Brzeziny, pow. lubelskiego, do 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Niedrzwicy Dużej, gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 21433/29 z dnia 3 września 1929 r.).

72) *Marję Żabską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Majdanie Sobieszczańskim, gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Wierzchowiskach Górnych, gm. Bełżyce, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20863/29 z dnia 3 września 1929 r.).

73) *Józefa Sęka*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Jastkowie, powiatu lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Snopkowie, gm. Jastków, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20588/29 z dnia 3 września 1929 r.).

74) *Wacława Chłopka*, naucz. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Tuszówku, gm. Piotrowice, powiatu lubelskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Niedrzwicy Dużej, gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20868/29 z dnia 3 września 1929 r.).

75) *Kazimierza Oleszka*, nauczyc. szkoły ćwiczeń przy państw. sem. nauczyc. w Szczebrzeszynie, pow. zamojskiego, do 7-klasowej publ szkoły powsz. Nr. 3 im. Bolesława Chrobrego w Lublinie. (Nr. I. 21439/29 z dnia 3 września 1929 r.).

76) *Jadwigę Malanowską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Piaskach, pow. lubelskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Brzezinach, gm. Piaski, pow. lubelskiego. (Nr. I. 21436/29 z dnia 3 września 1929 r.)

77) *Helenę Herbalównę*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Gałęzowskiej, gm. Bychawa, powiatu lubelskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powszechnej w Białce, gm. Jaszczów, pow. lubelskiego. (Nr. I. 21441/29 z dnia 3 września 1929 r.).

78) *Helenę Strussównę*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Biskupicach, gm. Jaszczów, powiatu lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Zakrzewiu, gm. Mełgiew, pow. lubelskiego. (Nr. I. 21435/29 z dnia 3 września 1929 r.)

79) *Kazimierę Zwolakiewiczową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Zakrzewie, gm. Mełgiew, powiatu lubelskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Rurach Bonifraterskich, gm. Konopnica pow. lubelskiego. (Nr. I. 21445/29 z dnia 3 września 1929 r.).

80) *Józefa Żółkosia*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Krępcu Kolonji, gm. Mełgiew, powiatu lubelskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Ostrówku, gm. Brzeziny, pow. lubelskiego. (Nr. I. 21442/29 z dnia 3 września 1929 r.).

81) *Michała Sawę*, naucz. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Zalesiu, gm. Bełżyce, powiatu lubelskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Bełżycach, pow. lubelskiego. (Nr I. 21446/29 z dnia 3 września 1929 r.).

82) *Sabinę Piądłowską*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz w Zakrzewie, gm. Mełgiew, powiatu lubelskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Krępcu Kolonji, gm. Mełgiew, pow. lubelskiego. (Nr. 21440/29 z dnia 3 września 1929 r.).

83) *Konstantego Paca*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Snopkowie, gm. Jastków, powiatu lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Majdanie Kozic Górnych, gminy Piaski, pow. lubelskiego. (Nr I. 20859/29 z dnia 3 września 1929 roku).

84) *Genowefę Ząbkowską*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Ostrówku, gm. Brzeziny, powiatu lubelskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Sobieszczanach, gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20867/29 z dnia 3 września 1929 r.).

85) *Adelę Jasnosównę*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Chmielu, gm. Piotrków, powiatu lubelskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Sobieszczanach, gm. Niedrzwica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20866/29 z dnia 3 września 1929 r.).

86) *Jana Weca*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Klementowicach, gm. Celejów, powiatu puławskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Moszenkach, gm. Jastków, pow. lubelskiego. (Nr. I. 19614/29 z dnia 3 września 1929 r.).

87) *Janinę Zatwardowiczównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 28 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Lublinie. (Nr. I. 19301/29 z dnia 3 września 1929 r.).

88) *Marję Walciszewską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 3 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 12 w Lublinie. (Nr. I. 19304/29 z dnia 3 września 1929 r.).

89) *Henrykę Świechowską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 12 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 17 w Lublinie. (Nr. I. 19321/29 z dnia 3 września 1929 r.).

90) *Władysława Koszyka*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 11 w Lublinie. (Nr. I. 24461/29 z dnia 5 października 1929 r.).

91) *Ks. Wojciecha Samoleja*, prefekta 7-klasowej publ. szkoły powsz. im. Adama Mickiewicza w Zamościu, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Biłgoraju. (Nr. I. 25066/29 z dnia 5 października 1929 r.).

92) *Wandę Ceptowską*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Gubernji, gm. Biała, powiatu radzyńskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Radzyniu. (Nr. I. 23936/29 z dnia 8 października 1928 r.).

93) *Józefa Kosiora*, prow. urzędnika Kuratorjum Okr. Szkol. Lub. w Lublinie, na stanowisko nauczyciela do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 13 w Lublinie. (Nr. I. 21438/29 z dnia 3 września 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 16 września 1929 roku:

1) *Eugenję Chmurzyńską*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Ksawerynowie, gm. Mysłów, pow. łukowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Niemcach, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 21924/29 z dnia 23 września 1929 r.).

2) *Julję Węgierską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. im. Tadeusza Kościuszki w Chełmie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Szczebrzeszynie, pow. zamojskiego. (Nr. I. 23374/29 z dnia 23 września 1929 r.).

3) *Stanisława Węgierskiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Zwierzyńcu, pow. zamojskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Szczebrzeszynie, pow. zamojskiego. (Nr. I. 23560/29 z dnia 23 września 1929 r.).

4) *Helenę Pytlakowską*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Hucie Józefów, gm. Potok, powiatu janowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Dzierzkowicach, pow. janowskiego. (Nr. I. 23238/29 z dnia 24 września 1929 r.).

5) *Jakuba Grünberga*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Sokołowie Podlaskim, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Kosowie, powiatu sokołowskiego. (Nr. I. 22886/29 z dnia 24 września 1929 r.).

6) *Tadeusza Kuśmiderskiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Dzierzbowicach, powiatu janowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Urzędowie, pow. janowskiego. (Nr. I. 23237/29 z dnia 24 września 1929 r.).

7) *Marję Gumułową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 22 w Lublinie, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Przesmykach, pow. siedleckiego. (Nr. I. 21801/29 z dnia 24 września 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 października 1929 roku:

1) *Janinę Dawydowiczową*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Sieciechowie, powiatu kozienickiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Rozpłuciu, gm. Ludwin, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 22480/29 z dnia 23 września 1929 r.).

2) *Marję Dulcetową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Lubartowie, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Sworach, pow. bialskiego. (Nr. I. 18427/29 z dnia 30 września 1929 r.).

3) *Stefanję Jesipowiczową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz, w Jarocinie, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Sławińskiej, gm. Konopnica, pow. lubelskiego. (Nr. I. 23781/29 z dnia 3 października 1929 r.).

4) *Czesława Skarbka*, nauczyc. 7-klasowej publicznej szkoły powsz. w Wierzbie, gm. Stary Zamość, powiatu zamojskiego, do 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej pow. zamojskiego. (Nr. I. 24235/29 z dnia 5 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 16 października 1929 roku:

Stefanję Mazurkiewiczównę, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Łosicach, powiatu konstantynowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Sokołowie. (Nr. I. 22302/29 z dnia 8 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 listopada 1929 roku:

1) *Edwarda Sędzimirskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Żelaznej, gm. Lubania powiatu rawsko-mazowieckiego, do 4-klasowej publ. szkoły powszechnej w Jarczowie, pow. tomaszowskiego. (Nr. I. 24053/29 z dnia 9 października 1929 r.).

2) *Ludwikę Piechowiczównę*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Laskach, gm. Nowa Wieś, powiatu grojeckiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Jastkowie, pow. lubelskiego. (Nr. I. 20848/29 z dnia 9 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przyjął zgłoszenia o dobrowolnem wystąpieniu ze służby z dniem 31 sierpnia 1929 roku:

1) *Teresy Luzińskiej*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Konopnicy, powiatu lubelskiego. (Nr. I. 22153/29 z dnia 8 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego uchylił dekret przeniesienia z dnia 23 września 1929 roku Nr. I. 21923/29 przywracając moc obowiązującą dekretowi z dnia 3 września 1929 r. Nr. I. 21020/29, na mocy którego p. *Marja Szewczykówna*, nauczyc. publ. szkoły powsz. w Januszówce, gm. Spiczyn, pow. lubartowskiego, przeniesiona została do szkoły w Zawieprzycach, gm. Spiczyn. (Nr. 25171/29 z dnia 5 października 1929 r.).

Zmarli:

1) *Milczuk Seweryn*, sekretarz Inspektoratu Szkolnego we Włodawie, dnia 1 października 1929 roku.

Nadanie praw szkole.

Reskryptem z dnia 10 września 1929 r. Nr. II. 22474/29 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przelało niepełne prawa gimnazjów państwowych, nadane zarządzeniem z dnia 14-go czerwca 1929 r. Nr. II. 16009/29 na rok szkolny 1929/1930 gimnazjum żeńskiemu Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich w Łukowie, na gimnazjum żeńskie Towarzystwa Szkoły Średniej w Łukowie.

182.

KOMUNIKATY.

Redakcja miesięcznika „Wychowanie Fizyczne" rozszerzyła w bież. r. szk. dział metodyczny, w którym omawiany będzie całokształt zagadnień ćwiczeń cielesnych, a mianowicie: gimnastyka, gry, zabawy, sporty, obozownictwo i wycieczki, z uwzględnieniem potrzeb młodzieży wszelkich kategoryj szkół.

Redakcję tego działu, przy zapewnionym współudziale najwybitniejszych praktyków, objął Wizyt. Wych. Fiz. p. Walerjan Sikorski.

Ponieważ dotychczas nie było właściwie fachowego pisma, omawiającego obszernie i wyczerpująco zagadnień metodycznych, „Wychowanie Fizyczne" — w obecnej szacie — winno znaleźć się w rękach każdego nauczyciela ćwiczeń cielesnych, pragnącego w pracy swojej iść z postępem czasu.

Zechcą przeto P. P. Dyrektorowie i Inspektorowie zaznajomić z treścią niniejszego pisma zainteresowanych nauczycieli i zachęcić ich do zaprenumerowania wymienionego czasopisma.

Niezależnie od tego P. P. Inspektorowie dopilnują, by miejscowe rady szkolne wstawiły do swych budżetów odpowiednie kwoty na prenumeratę „Wychowania Fizycznego".

Prenumerata dla szkół powszechnych — przy powołaniu się na powyższy komunikat — wynosi 10 zł. rocznie.

Nakładem Głównej Księgarni Wojskowej została wydana „mapa administracyjna Rosji Europejskiej", wykonana w ośmiu kolorach w skali 1 : 4.000.000. Cena jej wynosi 8 zł.

Mapa zawiera podział na republiki, linje komunikacyjne, porty oraz wykresy i dane statystyczne.

Nabywać ją można w Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie, Nowy Świat 69 i we wszystkich większych księgarniach.

W dniu 22 września r. b., jako w dniu święta pułkowego 7-go Pułku Piechoty Legjonów, Dowódca Pułku wraz Korpusem Oficerskim 7 p. p. leg udekorował sztandar szkolny Gimnazjum Państwowego im. Stefana Czarnieckiego w Chełnie ustanowioną obecnie odznaką pułkową za udział nauczycieli i młodzieży szkolnej tegoż gimnazjum w walkach o całość granic Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918—20 w szeregach 7 P. P. Leg.

183.

II. Część nieurzędowa.

Stanisław Komar.

Szkoła powszechna i średnia.

Rok rocznie absolwenci szkół powszechnych zgłaszają się do egzaminu do szkoły średniej i po złożeniu go wstępują w jej kadry. Różne są ich losy. Na podstawie egzaminu stają się uczniami klasy IV, III a nawet II Wielekroć klasyfikacja ich opiewa, że poziom ich wykształcenia i rozwoju umysłowego równy jest poziomowi uczniów klasy I gimnazjalnej. Wielu zatem musi odstąpić od zamiaru kształcenia się dalej. Jeśli się zważy, że wymaganiom przy egzaminie może zadośćuczynić normalnie uzdolniony uczeń, to trudno winę niepomyślnych egzaminów przypisać wyłącznie materjałowi uczniowskiemu, który w pewnej mierze jest wybrany i przez nauczycieli szkół powszechnych upatrzony, lecz część winy, może nawet znaczną, należy przypisać niedostatecznemu przygotowaniu. Jakiekolwiek są takiego stanu przyczyny, stwierdzić trzeba, że jest to stan niezdrowy i wymaga uleczenia W pierwszym rzędzie instynkt zaradczy skierował usiłowania na właściwą drogę podniesienia szkoły powszechnej na tyle, aby jej uczniowie odpowiedzieli wymaganiom szkoły średniej Jest to wzięcie się do rzeczy najprostsze, ale sprawy nie rozwiązuje w zupełności.

Egzaminy absolwentów szkół powszechnych dają bardzo dobrą sposobność przeprowadzania od czasu do czasu częściowej kontroli społecznej nad szkołą powszechną, kontroli wyników jej siedmioletniego nauczania. Już choćby z tego względu pozbawianie się tego środka kontroli i pewnego źródła podniety i zastępowanie go automatycznem przejściem do szkoły średniej na podstawie świadectwa jest co najmniej przedwczesne. Niepomyślny egzamin do szkoły średniej to nietylko udaremnienie dziecku dalszego kształcenia się, ale przedewszystkiem ujemne świadectwo o wszystkich absolwentach szkół powszechnych, o wielkiej masie młodzieży, która już nigdy w szkole uczyć się nie będzie. Jeśli pewna grupa wybrana od za-

miaru kontynuowania nauki w szkole średniej musiała odstąpić po niepomyślnym egzaminie, to cóż dopiero powiedzieć o stanie oświecenia tej wielkiej reszty, która szkołę powszechną ukończyła?

Te i tym podobne uwagi, bardzo rzadko we właściwej formie wypowiadane publicznie, nurtują jednak w umysłach nauczycielstwa i są wyrazem tej publicznej kontroli, pod której czujnemi oczyma z każdym rokiem odradza się szkolnictwo powszechne. W kierunku odrodzenia szkolnictwa powszechnego dokonano dzieł wprost tytanicznych, rozpęd nie słabnie, energja owszem się wzmaga, co tem skuteczniejsze rokuje owoce, że widać żywe współdziałanie ze strony samego nauczycielstwa. Jestem daleki od tego, aby zasługę przypisywać wspomnianej kontroli publicznej w formie egzaminów do szkół średnich. Niech mnie wytłumaczy zagadnienie, poruszone w tym artykule, do którego ograniczyć się muszę. Wracając do niego, stwierdzić należy, że i egzaminy absolwentów szkół powszechnych do szkół średnich, z każdym rokiem lepsze, nieomylnie dowodzą ustawicznego postępu szkolnictwa powszechnego. Ale, niestety, te same egzaminy jeszcze zbyt wyraźnie okazują, że znaczna część młodzieży po ukończeniu szkoły powszechnej nie stanowi pod względem umysłowym zarodka takich obywateli, jakich odrodzone państwo oczekuje, zwłaszcza że tu idzie o obywateli, stanowiących najszerszą warstwę społeczeństwa. Budowanie tych właśnie podwalin przypadło w zaszczytnym udziale szkołom powszechnym i zakładom kształcenia nauczycieli. Że praca ich rozwija się intensywnie i ze zrozumieniem idei państwowej, świadczą dotychczasowe owoce. Ale wzbogacą się one stokrotnie, jeśli zmieni się psychiczne nastawienie społeczeństwa i nauczycielstwa do zadań szkolnictwa powszechnego, nastawienie, które w wielu wypadkach mija się z założeniem i z celem szkół powszechnych. Wiemy, że na Zachodzie t. zw. szkoła powszechna jest dla wielkich mas młodzieży jedyną sposobnością pobierania wiedzy od nauczycieli i poddawania się ich wychowawczym wpływom. O ileż kulturalniejsze z tej młodzieży wyrasta społeczeństwo, niż u nas! Prawda, że składają się na to inne warunki ekonomiczne, lokalne szkoły dokształcające, społeczne organizacje, ale w wytworzeniu tych czynników bardzo znaczną rolę odegrał właśnie nauczyciel.

W bogatych społeczeństwach zachodnich panuje wielka różnorodność rozmaitych szkół średnich, przeważa w nich mniej lub więcej charakter zawodowy, ale podstawę ogólnego wykształcenia daje szkoła powszechna, obowiązująca młodzież mniej więcej do lat 14.

Dobrze zorganizowane szkolnictwo dokształcające uzupełnia naukę lat poprzednich w wieku już stosowniejszym do urabiania charakterów i światopoglądu, bo do lat 18. Ale nawet w tych bogatych społeczeństwach nie został zrealizowany plan, rzucany tu i ówdzie, rozszerzenia obowiązkowego pobierania nauki szkolnej do późniejszego, niż 14 rok, wieku.

U nas sytuacja nie jest tak jasna i stanowcza. Za małą miarę przykłada społeczeństwo do szkoły powszechnej, za dużą do szkoły średniej. U nas w czasach przedwojennych szkoła powszechna posiadała wyraźny charakter instytucji, przygotowującej do szkół średnich. Dzisiaj ten charakter w pewnej mierze pokutuje, przyczyniając się do powstawania różnych niedociągnięć i, jak to wykazują często egzaminy do szkół średnich, rozczarowań i zawodów. Tymczasem społeczeństwo nasze jest za ubogie, ilość zagadnień, związanych z rozbudową państwa, jest jeszcze zbyt wielka, aby

już teraz myśleć o przedłużeniu czasu, przeznaczonego obowiązkowo na zdobycie przez młodzież najogólniejszego wykształcenia.

Jest to zadaniem szkoły powszechnej. Zasadniczo więc nie przygotowanie do szkoły średniej, do której wejdą tylko poszczególne jednostki, ale wykształcenie najogólniejsze, normalny rozwój umysłowy, etyczne podstawy życia, obywatelskie wychowanie winny przyświecać szkole powszechnej jako cel, jakże szczytny i zasadniczy dla państwa. Prowadzenie nauki w szkole powszechnej, choćby tylko częściowe, pod kątem widzenia potrzeb, ujawnionych na egzaminach do szkoły średniej, paczy charakter i zadania szkoły i wyrządza nieraz dotkliwe straty ogółowi młodzieży. Wprowadza bowiem momenty czysto teoretyczne tam, gdzie właśnie nauczyciel wysilać się powinien, aby ucznia związać praktycznie z tłem życia i jego zagadnieniami. Jeśli np. zasadniczy rozbiór zdania jest tą niezbędną umiejętnością, którą uczeń musi wykazać przy egzaminie, nie wynika z tego, aby ucznia zmuszać do mechanicznego jej przyswajania sobie, lecz trzeba ją skoordynować w rozwoju umysłowym ucznia ze zrozumieniem pojęć i wzajemnych między niemi stosunków. Powyższy przykład nasuwa uwagę, że t. zw. teoretyzowanie i mechaniczne wtłaczanie wiedzy w umysłowość ucznia może być skutkiem stosowania złych metod, a niekoniecznie nastawienia na potrzeby egzaminu do szkoły średniej. Ale w każdym razie wzgląd na efekt egzaminu kilkudniowy przy systemie lekcyjnym a czasem kilkugodzinny przy egzaminie zwyczajnym musi ujemnie wpływać na stosowanie metody nauczania i wskazówek programu.

Trzeba stwierdzić na podstawie obserwacji, że stan ten z każdym rokiem ulega poprawie. Rywalizacja nauczycielstwa szkół powszechnych i średnich, która w pierwszych latach zbaczała w niepokojącym kierunku, weszła na tor właściwy, prowadzący jednych do zupełnego zrozumienia, jak wielkie znaczenie dla państwa posiada podstawowe wykształcenie ogółu, a drugich do stwierdzenia, że właściwie przeznaczeniem szkoły średniej nie jest dawać wykształcenie ogólne, lecz prócz tego przygotować ludzi do zajmowania odpowiedzialnych stanowisk i kierowania sprawami życia. I w tym względzie szkoła średnia znalazła się w bardzo trudnem położeniu. Tradycja dawnej szkoły, szkoły walczącej, pęd ogółu do kształcenia dzieci sprawiły, że szkoła średnia przeładowana jest młodzieżą, która nawet po ukończeniu szkoły wyższej nie daje rękojmi, że godnie odpłaci włożony w jej kształcenie trud i fundusze. Widzimy tu znowu skutek niejasnego, niewyraźnego ustosunkowania się do szkoły powszechnej i średniej.

Ukończyć szkołę powszechną lub niższe klasy gimnazjum — to dla rodziców i dla uczniów za mało. Ukończenie zaś szkoły średniej, choćby byle jakie, rodzi pożądania i ambicje, zostające w wielu wypadkach w nienormalnym stosunku do wartości tak zdobytego wykształcenia. Prócz uprawnień, które ze strony rządu dla poszczególnych działów szkolnictwa w miarę podnoszenia się ich poziomu niechybnie nastąpią, na zmianę takiego stanu rzeczy wpłynie przedewszystkiem stanowisko nauczycielstwa.

I tu właśnie otwiera się piękne pole współdziałania nauczycielstwa szkół powszechnych i średnich. Szkoła średnia, skazana dotychczas na mniej więcej przypadkowy dopływ materjału uczniowskiego, może zasilać się materjałem wybranym i specjalnie przeznaczonym do dalszego kształcenia. Szkoły średnie ogólnokształcące i średnie szkoły zawodowe winny być otwarte tylko dla specjalnie uzdolnionych. W znacznej części kontyn-

gent tej młodzieży winien się właśnie rekrutować ze szkół powszechnych, a nauczyciele tych szkół zapisywaliby pierwsze spostrzeżenia o swych uczniach w ich liście ewidencyjnej.

Dochodzimy zatem do tego, od czegośmy zaczęli, do egzaminu do klasy IV, który jednak w przyszłości winien zupełnie inaczej wyglądać, niż dzisiaj. Temat tej sprawy jest zbyt obszerny, aby go pomieścić w ramach obecnego artykułu.

F. Popławski.

Sześciodniowy Kurs społeczno-oświatowy dla nauczycielstwa pow. zamojskiego 23 — 28 września 1929 r.

Kurs zainicjonowany został przez zamojski Oddział Powiatowy Związku Nauczycielskiego. Kuratorjum poparło inicjatywę nauczycielstwa, dostarczając ze swej strony program, prelegentów, oraz fundusze. Zarządowi Oddziału, łącznie z inspektorem szkolnym przypadła w udziale strona gospodarcza kursu, oraz dobór słuchaczy.

Przyznać należy, że obie te sprawy załatwione zostały bardzo dobrze. Dobór słuchaczy na kursie przedstawiał się wyjątkowo dodatnio, jak również dobrze była postawiona strona gospodarcza kursu, a to dzięki życzliwości Dyrekcji szkoły rolniczej w Janowicach, która udzieliła kursowi swego lokalu. Tym sposobem całe życie kursu skoncentrowane było na miejscu: wykłady, stołowanie, noclegi, świetlica i t. p.

Na program kursu złożyły się następujące grupy zagadnień: 1) założenia ideowe i zasady organizacyjne pracy społeczno-oświatowej — 9 godz.; 2) formy i metody systematycznego kształcenia dorosłych i młodocianych 20 godzin; 3) inne formy pracy społeczno-oświatowej, jak teatry, chóry, sporty, oraz działalność oświatowa organizacyj społecznych — 7 godzin; 4) praca społeczno-gospodarcza jej podstawy naukowe i rodzaje, jak spółdzielność, praca w samorządzie, w organizacjach rolniczych i t. p. — 6 godzin. Ogółem było 42 godziny zajęć, z czego 36 godzin wykładów i dyskusyj w godzinach rannych i 6 godz. lekcyj praktycznych na kursach dla dorosłych w godzinach wieczorowych.

Wykładali na kursie p. p. Helena Stattlerówna, Zofja Solarzowa, Marja Szczawińska, J. Święcicka, St. Maniak, A. Kropatch, Kazimierz Maj, J. Maź, J. Seweryński, Wł. Wężyk i F. Popławki. Lekcje praktyczne prowadzili p. A. Kropatch, oraz p. p. Abraszewski i Lisiński. Dyrektor szkoły janowskiej p. Bauer miał wykład o szkołach rolniczych, oraz oprowadził słuchaczy po gospodarstwie szkolnem.

Kurs przyniósł dużą korzyść i niewątpliwie należy do przedsięwzięć udanych. Niemniej jednak uważnemu obserwatorowi nasuwały się spostrzeżenia, z których wynika konieczność pewnych zmian w organizacji tego typu kursów. W pierwszym rzędzie dotyczy to programu, który wydaje się nieco przeładowanym, a następnie -- samej metody pracy na kursie, która, wobec konieczności wyczerpania całości programu i wynikającego stąd pośpiechu, polegała w większości na wykładach. Jakkolwiek były momenty, w których rozwijała się b. piękna dyskusja, to jednak

niezawsze było na nią dość czasu, jak również niezawsze słuchacze mieli do dyskusji odpowiednie nastawienie, przytłoczeni dużą ilością i różnorodnością podawanego w wykładach materjału. Stąd wypływają dwa wnioski: pierwszy — ograniczyć program i drugi — zmienić metodę pracy na kursach oświatowych z wykładowej na seminaryjną, przy której postawa psychiczna słuchacza zmienia się z biernej na czynną. Słuchacze tego typu kursów, to ludzie prowadzący praktyczną pracę społeczną i oświatową, mający niejednokrotnie wiele doświadczenia oraz, wyprowadzone z tego doświadczenia, własne, częstokroć b. ciekawe, poglądy i przemyślenia. Wszystko to winno znaleźć na kursie przyjazne warunki do ujawnienia się. Wpłynie to niewątpliwie korzystnie na wyniki pracy na kursie, a co najważniejsze, ożywi tę pracę, uczyni ją bliską i interesującą, uaktywni wszystkie jednostki, w takiej oto, na samodzielny wysiłek obliczonej, robocie — uczestniczące.

Przy organizacji następnych kursów tego rodzaju należałoby wziąć pod uwagę przedstawione powyżej spostrzeżenia.

Za dobrą i racjonalną organizację kursu janowickiego należy się podziękowanie Zarządowi Związku Nauczycielskiego w osobach pp. Oleszka, Gaździeckiego i Wężyka, p. inspektorowi Składnikowi, oraz p. Dyrektorowi Bauerowi za użyczenie lokalu szkolnego i p. prof. szkoły rolniczej janowskiej Podlewskiemu, za troskliwą opiekę nad kursistami i prelegentami.

Zakładajmy Spółdzielnie Uczniowskie.

Z początkiem roku szkolnego na terenie każdej szkoły powstają różne organizacje młodzieży: samopomoc, kółka naukowe, sportowe, sklepiki czy spółdzielnie uczniowskie. Organizacje te, tworzone przy pomocy nauczycielstwa, mają na celu ułatwienie codziennego życia szkolnego i pomoc w różnych pracach.

Z pośród organizacyj tych spółdzielnie uczniowskie, ze względów wychowawczych, zasługują na specjalne wyróżnienie.

W codziennem życiu spółdzielnie uczniowskie mają przeważnie charakter zwykłych sklepików z materjałami piśmiennemi, w szkołach większych, przy większej liczbie uczniów i szerszych zainteresowaniach, posiadają rozwinięte działy: organizacja drugich śniadań, introligatornia, wypożyczalnia książek, antykwarnia Dla młodzieży niezamożnej dostarczanie materjałów piśmiennych po niższych cenach, organizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć gospodarczych posiada duże znaczenie. Dobrze i umiejętnie zorganizowana spółdzielnia szkolna, prócz korzyści materjalnych, posiada jeszcze niezwykłą wartość społeczno-wychowawczą.

W spółdzielni uczniowskiej młodzież uczy się wspólnie pracować dla dobra innych, dla dobra całego społeczeństwa szkolnego. Tu za młodu kształci się duch współdziałania, przyjaźni braterskiej i pracy dla celów wspólnych. Każdy tu potrzebny, każdy musi być czynnym. Spółdzielnie uczniowskie są przedszkolem pracy narodowej, są najprawdziwszą szkołą demokracji.

Zaprawianie się do pracy tej za młodu posiada ogromne znaczenie dla przyszłości narodu, dla pracy w życiu przyszłem.

Dziś nie potrafimy działać wspólnie razem. Słusznie pisze Edward Abramowski w książce „Kooperatywa jako sprawa wyzwolenia ludu pracującego", że „Pokolenia, wychowane w kooperatyźmie, przeniknięte ideą wspólnego dobra, przyjaźni i samodzielności — jest to ta nowa, oczekiwana, zapowiadana w proroctwach i pieśniach demokratyczna, niezniszczalna Polska; naród silny, możny, samodzielny, nie uznający ani przywilejów klasowych, ani prawa opartego na krzywdzie".

Od spółdzielni szkolnej jest tylko jeden krok do organizowania w przyszłości własnej pracy w spółdzielczych warsztatach pracy, do zaopatrywania potrzeb codziennego życia w spółdzielniach spożywców.

* * *

Literatura polska w dziedzinie spółdzielczości szkolnej jest już dość obszerna. Wybija się na pierwsze miejsce praktyczny podręcznik z ilustracjami i wzorami p. t. „Spółdzielnie uczniowskie", Fr. Dąbrowskiego, Warszawa, 1925, str. 166, cena zł. 3.20". W podręczniku tym znajdujemy omówioną stronę praktyczną, a więc: prowadzenie spółdzielni uczniowskiej, organizację jej pracy, pomoce techniczne. Znajduje również spisane doświadczenia niektórych spółdzielni szkolnych. Podręcznik ten dla każdego organizatora i prowadzącego jest konieczny.

W broszurach: Al. Patkowskiego, „Wychowanie pokolenia w duchu demokratycznej idei współdziałania, 1925, str. 58, zł. 0,50 oraz F. Mittka, „Idea współdziałania w szkole nowoczesnej, 1925, str. 80, zł. 0,90 wykazana została konieczność wychowania przez szkołę młodych w idei spółdzielczości, wykrzesania w nich nowych uczuć społecznych. Beletrystyka w tej dziedzinie liczy również kilka tytułów. Zakwalifikowano przez Komisję oceny Książek dla Młodzieży Min. W. R. i O. P. opowiadania znakomitego pisarza Edwarda Słońskiego — „Razem młodzi przyjaciele, 1923, str. 69 zł. 1 — i Jerzego Ostrowskiego — „Gromada światem włada" 1924, str. 161, zł. 1.50 — cieszą się poczytalnością wielką w bibljotekach szkolnych. Pierwsza w nich omawia życie spółdzielni uczniowskiej w szkole powszechnej, druga — „Historja przedhistoryczna" sięga do okresu przedhistorycznego, by wykazać w sposób dowcipny i wesoły, że już wtedy ludzie działali razem, stowarzyszali się w celu obrony czy też wykonania jakiejś pracy.

„Czy to bajka, czy nie bajka" — J. Wolskiego, 1925, str. 173, zł. 3.— jest powieścią większą, omawiającą życie młodych spółdzielców od ich zabaw dziecinnych aż do wspólnej kolonji, zorganizowanej przez Związek Spółdzielni Uczniowskich. Napisania jest w sposób niezwykły i interesujący.

„Bankructwo Małego Dżeka" — Janusza Korczaka, 1924, str. 221, zł. 3.60 jest historją „niby" amerykańskiej kooperatywy szkolnej, prowadzonej przez ucznia trzeciego oddziału Dżeka Fultona. Książki te są konieczną pomocą dla interesujących się sprawą spółdzielczości szkolnej, nabyć je można w każdej księgarni.

Wszelkich informacyj zasięgać można w Sekcji Spółdzielczej Związku Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Warszawa, Marszałkowska 123 oraz w Wydziale Społeczno-Wychowawczym Związku Spółdzielni Spożywców Rz. P. — Warszawa, Grażyny 13.

Nowe wydawnictwa.

Z inicjatywy Funduszu Kultury Narodowej zaczął wychodzić kwartalnik p. t. „*Pamiętnik Warszawski*”, poświęcony wyłącznie sprawom duchowej kultury narodowej i powszechnej oraz twórczości polskiej i obcej. Czasopismo to, polecane szkołom przez Ministerstwo W. R. O. P., niewątpliwie odda znaczne przysługi tym wszystkim, którzy dążą do podniesienia poziomu i rozszerzenia kultury polskiej i dlatego zasługuje na poparcie i rozpowszechnienie, od czego wyłącznie zeleży utrwalenie jego bytu.

Prenumeratę przyjmuje Redakcja — Warszawa — Krakowskie - Przedmieście Nr. 5, tel. 21-31.

Nauczanie Nauki o Polsce Współczesnej zostaje ułatwione przez ukazanie się „*Geografji Gospodarczej*”, Jakóba Stef. Cezaka, zawierającej bogaty materjał statystyczny, doprowadzony do ostatniej chwili. Książka ta wypełni dotychczasowy brak pomocniczego wydawnictwa dla nauczycieli, prowadzących w szkole nauczanie nauki o Polsce.

Dla uczczenia piętnastej rocznicy Sierpniowego Czynu Zbrojnego została wydana antologja p. t. „*Pieśń o Józefie Piłsudskim*”, która stanie się niewątpliwie miłą pamiątką wspomnień chwil, drogich dla każdego Polaka.

Ukazał się Nr. 19 i 20 Bibljoteki Dzieł Pedagogiczn., wydawanej nakładem „Naszej Księgarni”, Spółki Akc. Związku Pol. Nauczycielstwa Szkół Powszechn. w Warszawie, a zawierający „*Wybór pism St. Karpowicza*” w redakcji Marji Librachowej.

Książka winna się znaleźć w rękach wszystkich nauczycieli.

Ta sama firma wydała pożyteczną książeczkę z praktyki szkolnej p. t. „*Nauczanie wierszy w I-ej klasie szkoły pow.*” H. Gnoińskiej, a także posiada na składzie, niezbędne dla organizatorów życia społecznego miast i wsi, wydawnictwo T-wa „Świetlica” p. t. „*Towarzystwo Świetlica, jego zadania i dorobek*”, odźwierciadlające ten mało jeszcze, niestety, rozpowszechniony u nas, a tak ważny dział pracy kulturalno-oświatowej.

J. K.

Z prasy wojewódzkiej.

Nr. 31 „*Dziennika Wojewódzkiego*“ przynosi okólne pismo Pana Wojewody Lubelskiego do Panów Przewodniczących Wydz. Powiatowych w sprawie ulgowych kredytów dla sadownictwa, co wobec stopniowego rozwoju tego działu pracy gospodarczej w Polsce winno wywołać zrozumiałe zainteresowanie sfer rolniczych. W tym samym Nr. umieszczono również Statut Komunalnej Kasy Oszczędności Związku Międzykomunalnego w Siedlcach, świadczący o coraz większem zrozumieniu konieczności doprowadzenia do samowystarczalności gmin.

Nr. 2 „*Regjonu Lubelskiego*“, poświęcony 15-leciu Akademickiego T-wa Lubliniaków im. Hieronima Łopacińskiego, nadzwyczaj dodatni zarówno pod względem zewnętrznym, jak i bogaty w treści, stwierdza, że T-wo Przyjaciół Nauk w Lublinie systematycznie dąży do stworzenia poważnego ośrodka pracy naukowej i kulturalnej, a tem samem do wznowienia dawnych tradycyj Lublina w tym kierunku. „Regjon“ winien znaleźć się w rękach wszystkich, interesujących się życiem ziemi lubelskiej.

Ładnym również jest Nr. 7 *„Ogniska Nauczycielskiego“*. Można nie zgodzić się całkowicie z treścią artykułu wstępnego „W obliczu katastrofy“, natomiast w artykułach „Samorząd uczniowski jako metoda wychowania szkoły współczesnej“, „Rola przepisywania w nauczaniu ortografji“, „Wychowawcze współdziałanie szkoły i domu rodzinnego“ i innych znajdujemy wiele cennych uwag, świadczących o wzmagających się zainteresowaniach nauczycielstwa w sprawach dydaktycznych i metodycznych.

W Nr. 21 *„Życia Spółdzielczego“* znajdujemy ciekawy artykuł p. t. „Zakładajmy spółdzielnie uczniowskie“, który przynosi kilka praktycznych wskazówek dla prowadzących w szkołach ten ważny dział pracy.

Coraz obficiej przedstawia się nasza prowincjonalna prasa: Biała Lub., Chełm, Łuków, Międzyrzec, Siedlce, Włodawa, Zamość stają do zawodów, przynosząc niejednokrotnie po kilka wydawnictw. I tu mimowolnie nasuwa się refleksja, czy, zważywszy na trudne warunki materjalne, a także na trudności w skupieniu liczniejszego grona współpracowników, nie byłoby wskazanem wzajemne porozumienie i wspólne wydawanie wojewódzkiego czasopisma, uwzględniającego możliwie najszerzej odzwierciadlanie życia poszczególnych powiatów. Tym sposobem możnaby stworzyć organ o trwalszych podstawach materjalnych, a tem samem umożliwić podniesienie wartości pisma, które stałoby się organem, budzącym zainteresowanie szerszych warstw ludności i spełniającym właściwe zadanie dokładnego informowania czytelników o najaktualniejszych zagadnieniach chwili bieżącej.

Czy nie należałoby tego rozważyć? *J. K.*

Komunikat Komitetu Floty Narodowej.

Komitet Floty Narodowej niniejszym podaje do wiadomości społeczeństwa, członków korespondentów, członków wspierających, Kół miejscowych Kom. Fl. Nar oraz sympatyków, że każdego miesiąca, dzięki uprzejmości Polskiego Radja, będzie ogłaszany komunikat Komitetu Floty Narodowej o pracy i postępach organizacyjnych tej instytucji.

Każdorazowo Kom. Fl. Nar. za pośrednictwem prasy powiadamiać będzie obywateli, którym sprawa budowy potężnej floty morskiej leży na sercu, o terminie mającego się wygłosić komunikatu.

Miesięczne komunikaty wygłaszać będzie inspektor Kom. Fl. Nar. Stanisław Tomczak.

Własna flota morska
to Twój dobrobyt!

Wpłacać do P. K. O.
konto czekowe Nr. 30

1 złoty rocznie.

otrzymasz legitymację
członka Komitetu Floty Narodowej.

Prenumerata roczna zł. 6., półroczna zł. 3. Numer pojedyńczy 60 gr.
Konto P. K. O. 30.617. Adres Redakcji i Administracji: Lublin, Kuratorjum Szkolne.

Drukarnia Państwowa w Lublinie.